

2009. március 12., csütörtök

17. ösztönzi a tagállamokat a kohéziós politikához kapcsolódó finanszírozás és az egyéb közösségi finanszírozási források (TEN-T, TEN-E, hetedik kutatási és technológiafejlesztési keretprogram, versenyképességi és innovációs keretprogram), továbbá az Európai Beruházási Bank és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank által nyújtott finanszírozás közötti szinergiák feltárására; sürgeti a tagállamokat, hogy egyszerűsítsék és javítsák a JESSICA, a JASMINE és a JEREMIE pénzügyi eszközökből származó összegek elosztásához való hozzáférést a kis- és középvállalkozások és az érdekelt kedvezményezettek általi gyakoribb felhasználásuk ösztönözése érdekében;
18. ösztönzi a Bizottságot, hogy dolgozzon ki a felelős hatóságokhoz való készpénzáramlás javítását célzó intézkedéseket, és hogy nyújtson több szakmai támogatást a tagállamoknak és a régiók közötti legjobb gyakorlatok cseréjének a projektek minőségének, valamint megvalósításuk hatékonyságának javítása érdekében; hangsúlyozza a JASPERS jelentőségét a projektek előkészítésében; felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat operációs programjaik szükség esetén történő felülvizsgálatában; hangsúlyozza azonban annak szükségességét, hogy a helyi és regionális hatóságokat azonnal tájékoztassák e módosításokról;
19. a létrehozott nemzeti irányítási és ellenőrzési rendszerek Bizottság általi jóváhagyását alapvetőnek tekinti a programok végrehajtásának felgyorsítása szempontjából, és felszólítja a tagállamokat, hogy mihamarabb zárják le a Bizottság tájékoztatására irányuló eljárást;
20. hangsúlyozza az oktatásnak és a képzésnek a gazdaság fellendítésének hosszú távú biztosításában betöltött szerepét, valamint ragaszkodik az ESZA keretében rendelkezésre álló intézkedések napra készre teteléhez, mind a források nagyobb fokú elérhetőségének biztosítása, mind pedig a magasabb szintű rugalmasság elérése tekintetében;
21. felszólítja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki megfelelő részletes feltételeket és normákat a nemzeti és regionális szintű helyreállítási tervek hatékonyságának szoros nyomon követése és állandó újraértékelése érdekében, különös tekintettel az átláthatósági követelményeknek való megfelelésre; a reformok hatékonyságának 2010-es értékelését kéri a strukturális alapokra vonatkozó felülvizsgált rendeletek elfogadását követően ezen intézkedések hatékonyságának további javítása, valamint a problémák okainak és a megvalósítás késedelmének elemzése érdekében; sürgeti a Bizottságot, hogy vegye figyelembe ezen észrevételeket a strukturális alapok programjainak következő generációjára vonatkozó javaslatainak megtételekor;
22. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok kormányainak.

Jobb szakmai előmeneteli lehetőségek és több mobilitás: európai kutatói partnerség

P6_TA(2009)0125

Az Európai Parlament 2009. március 12-i állásfoglalása a jobb szakmai előmeneteli lehetőségekről és a több mobilitásról: európai kutatói partnerség (2008/2213(INI))

(2010/C 87 E/20)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a „Jobb szakmai előmeneteli lehetőségek és több mobilitás: európai kutatói partnerség” című 2008. május 23-i bizottsági közleményre (COM(2008)0317), valamint az azt kísérő munkadokumentumokra, nevezetesen a hatástanulmányra (SEC(2008)1911) és annak vezetői összefoglalójára (SEC(2008)1912),
- tekintettel az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló „Emberek” egyedi programról szóló 2006. december 19-i 2006/973/EK tanácsi határozatra ⁽¹⁾,

(1) HL L 400., 2006.12.30., 271. o.

2009. március 12., csütörtök

- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2008. december 3-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a „Mobilitási stratégia az Európai Kutatási Térségben” (COM(2001)0331) című, 2001. június 20-i és a „Kutatók az Európai Kutatási Térségben: egy szakma, több karrier” című, 2003. július 18-i bizottsági közleményre (COM(2003)0436), valamint az európai kutatói chartára és a kutatók felvételeinek magatartási kódexére vonatkozó 2005. március 11-i 2005/251/EK bizottsági ajánlásra ⁽²⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 45. cikkére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére és a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, valamint a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményére (A6-0067/2009),
- A. mivel Európának többek között több, határkutatásokat végezni képes kutatóra van szüksége, hiszen a kutatók nélkülözhetetlenek a termelékenység és a versenyképesség növelése szempontjából, és hozzájárulnak a lisszaboni stratégiai célok teljesítéséhez,
- B. mivel a kutatóhiány pótlása érdekében ösztönözni kell az Unión kívül dolgozó európai tudósok visszatérését, és meg kell könnyíteni az Európai Unióban dolgozni kívánó, harmadik országból származó tudósok belépését,
- C. mivel rendkívül fontos, hogy a magasan képzett munkaerő rendelkezésre állásának biztosítása és harmadik országokból való elcsábítása érdekében az Európai Unióban vonzó karrierlehetőségeket kínáljunk a kutatók számára,
- D. mivel az Európai Uniónak az oktatásra és a kutatásra koncentrálna küzdenie kell a negatív gazdasági folyamatok ellen, és mindent meg kell tennie a kutatók foglalkoztatásának, biztonságának és mobilitásának biztosítása érdekében, hogy az Európai Unión belül maradjanak,
- E. mivel a kutatók mobilitása az egyik legfontosabb tényező az Európai Kutatási Térség (EKT) teljes megvalósulása szempontjából,
- F. mivel annak érdekében, hogy Európa képes legyen biztosítani a kutatási ágazat megfelelő fejlődését, garantálni kell a kutatók szabad mozgását; mivel létfontosságú az erre vonatkozó együttműködés harmonizálása a tagállamok, valamint az állami és magánszektor között,
- G. mivel a munkalehetőségekről sok esetben korlátozottan állnak a kutatók rendelkezésre információk, hiszen sok pályázatot csak a kutatóintézeteken belül írnak ki,
- H. mivel a kutatók európai állománya öregszik, sürgősen szükség van olyan kezdeményezésekre, amelyek elérhetővé és vonzóvá teszik a kutatói munkát a fiatalok, és különösen a nők számára,
- I. mivel sok kutatóintézetben még mindig merev és szenioritáson alapuló tudományos előléptetési rendszerek működnek, amelyek nem veszik figyelembe a kutatók eredményeit,
- J. mivel a bonyolult jelentkezési eljárások és az olyan adminisztratív hiányosságok, mint például a nyomtatványok idegen nyelven való kitöltésére, illetve szabadalmak bejegyzésére való képtelenség elriasztják a kutatókat a mobilitási projektekből való részvételtől,

⁽¹⁾ HL C 175., 2009.7.28., 81. o.

⁽²⁾ HL L 75., 2005.3.22., 67. o.

2009. március 12., csütörtök

- K. mivel a tudás megosztásának jelentőségét az ipar, az üzleti élet és a társadalom körében még sok egyetem nem ismerte fel, ami miatt nem alakult ki kapcsolat az üzleti élettel, és ez csökkenti a versenyképességet az Európai Unión belül,
- L. mivel a nyelvtudás fontos szerepet játszik a kutatók mobilitásában, és emiatt a mobilitás inkább az ismertebb nyelvű országok felé irányul, így a többi országnak kevesebb lehetősége van részesedni a mobil kutatók munkájából,
- M. mivel a mobilitás fontos része a doktori képzésnek, hiszen lehetővé teszi bővebb kutatási tapasztalatok szerzését, és karrierlehetőségeket is kínál,
- N. mivel a mobilitás néhány tagállamban fontos szerepet játszhat a fiatal kutatók képzése terén jelentkező nehézségek leküzdésében azokon a területeken, ahol nincs elegendő számú doktorandusz és megfelelő kutatási infrastruktúra,
- O. mivel a tudásmegosztás, az innováció fokozása és a támogatások hatékonyabb felhasználása érdekében javítani kell a kutatóintézetek, az üzleti élet és az ipar együttműködését,
- P. mivel az uniós kutatási programokban való részvétel rendkívül jó módja a kutatói karrier fejlesztésének, hiszen nemzetközi versenyt tesz lehetővé, biztosítja a hozzáférést a soknemzetiségű kutatói hálózatokhoz és lehetővé teszi a saját kutatói infrastruktúra fejlesztését célzó támogatások növelését,
- Q. mivel a nők képviselete még mindig nem megfelelő a legtöbb tudományos és mérnöki területen, valamint a vezető állásokban,

Nyitott munkaerő-felvétel és az ösztöndíjak hordozhatósága

1. üdvözli és támogatja a Bizottság európai kutatói partnerségre vonatkozó kezdeményezését, és úgy véli, hogy a javasolt intézkedéseknek az Európai Kutatási Térség (EKT) megvalósításának útjában álló jelentősebb akadályok hatékony megszüntetésére kell irányulniuk;
2. hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy a Bizottság és a tagállamok közötti átfogó partnerség révén világszínvonalú európai kutatási rendszer jöjjön létre, valamennyi regionális, nemzeti és európai szintű partner teljes mértékű hozzájárulására szükség van;
3. hangsúlyozza, hogy konkrét javaslatok elfogadásával kötelezettséget kell vállalni a javasolt kezdeményezésre, valamint biztosítani kell az említett „Emberek” egyedi program céljainak mielőbbi további követését;
4. felszólít a kutatóknak szóló munkalehetőségekre vonatkozó információk elérhetőségének és átláthatóságának fokozására és a közintézmények felvételi eljárásainak nyitottabbá tételére; úgy véli, hogy a munkaerő-felvételekre vonatkozó információkat közzé kell tenni az adott intézmény és az EURAXESS honlapján is;
5. hangsúlyozza, hogy a jövőben a kutatás területén egységes uniós karriermodellt kell kialakítani, valamint az Európai Unióban a kutatás területén létre kell hozni a foglalkoztatási és gyakornoki állásajánlatok integrált információs rendszerét, mivel ezt tekinti az egységes kutatói munkaerőpiac létrehozása kulcskérdésnek;
6. azzal kapcsolatban, hogy valamennyi partner hozzájárulására szükség van, hangsúlyozza továbbá, hogy egyfelől a tagállamoknak eltökélten részt kell venniük a folyamatban, másfelől a Bizottságnak kell felelnie a folyamatban, illetve a partnerek tevékenységében való segédkezésért, segédanyagok és pontos információk előállítására és terjesztésére, valamint a legjobb gyakorlatok cseréjének lehetővé tételére révén;

2009. március 12., csütörtök

7. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy alakítsák ki a kutatói minősítések, és különösen a nem hivatalos minősítések kölcsönös elismerésének szabályait;
8. hangsúlyozza az egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszerének (EKK) létrehozásáról szóló, 2008. április 23-i európai parlamenti és tanácsi ajánlás ⁽¹⁾ jelentőségét, és felhívja a Bizottságot, hogy támogassa és segítse a tagállamokat saját nemzeti képzési keretük kialakításában annak érdekében, hogy 2010-re összekapcsolódjanak az EKK-val;
9. sürgeti a tagállamokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket az említett kutatók európai chartájában és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexében szereplő elvek alkalmazása érdekében;
10. bátorítja a tagállamokat és az állami kutatóintézeteket, hogy adják meg a szükséges támogatást a kutatók számára a jelentkezési eljárások egyszerűsítése és a kutatók támogatásokhoz való hozzáféréseinek megkönnyítése révén, többek között olyan egyéni ösztöndíjak révén, amelyek növelik a kutatók szabadságát választott kutatási területük művelésében; felhívja ezért a tagállamokat és a Bizottságot, hogy biztosítsanak egységes jelentkezési lapokat a kutatói mobilitási programokhoz;
11. kéri a Tanácsot, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy valamennyi részt vevő kutató karrierjével és a rájuk vonatkozó mobilitási előírásokkal kapcsolatban vegyék figyelembe a harmadik országokkal folytatott olyan mobilitási és partnerségi programokat, mint az Erasmus Mundus;
12. bátorítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy vizsgálják felül az egyéni kutatói juttatások hordozhatóságának bevezetéséhez szükséges feltételeket, amennyiben azok lehetővé teszi a finanszírozó szervek számára, hogy hatékonyabban teljesüljenek kutatási igényeik, és a kutatók számára, hogy hozzáférjenek a saját intézményükben nem rendelkezésre álló kutatási infrastruktúrákhoz; úgy véli, hogy a felülvizsgálatnak ki kell terjednie a hordozhatóság tagállami kutatóintézetekre gyakorolt hatására, továbbá az Európai Unión belüli és a harmadik országokkal kapcsolatban megnyilvánuló, a kutatók egyenlőtlen eloszlásának veszélyére;
13. úgy véli, hogy a kutatók mobilitásának fokozása és azon intézmények forrásainak megerősítése, amelyek más tagállamokból vonzanak kutatókat, ösztönözni fogja a kiválósági központok létrejöttét, és terjeszteni fogja a kiválóságot az egész Európai Unióban;
14. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a férfi és női kutatók kiválasztási és előmeneteli folyamatait teljes mértékben nyitottá és átláthatóvá tegyék; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a férfiak és nők közötti nagyobb egyensúlyt a kutatók alkalmazásáért és előmeneteléért felelős szervezetekben;
15. úgy véli, hogy a kutatók mobilitásának elsőbbséget kell élveznie Európában a tudás terjesztése, illetve annak biztosítása érdekében, hogy a különböző tudományterületeken folytatott innovatív határkutatások elkötelezett és hozzáértő kutatókat, valamint megnövelt pénzügyi forrásokat vonzzanak;
16. kéri a harmadik országokból származó kutatókkal és tudósokkal folytatott cserék megkönnyítését, olyan intézkedések bevezetése révén, mint például a különleges kutatói vízumok;
17. megítélése szerint a fokozott mobilitást úgy kell elérni, hogy a kutatóintézeteket és egyetemeket egy „kutatási utalványrendszer” kialakítása révén érdekeltté kell tenni abban, hogy vendégül lássanak más tagállamokból származó kutatókat; úgy ítéli meg, hogy a kutatási utalvány segítségével pénzt lehetne átutalni az egyes kutatók számára, és az követné a saját tagállamtól eltérő tagállamban található kutatóintézetekben tevékenykedő kutatókat; úgy ítéli meg, hogy a kutatói mobilitás ilyen további támogatásának ki kell egészítenie a jelenlegi finanszírozási rendszereket, és hogy a kutatási utalvány ösztönözni fogja a tagállamokat és a kutatási intézményeket arra, hogy versenyezzenek a legtehetségesebb kutatók magukhoz vonzása érdekében;

(1) HL C 111., 2008.5.6., 1. o.

2009. március 12., csütörtök

A mobilitás lehetőségével élni kívánó kutatók szociális biztonsággal és kiegészítő nyugdíjjal kapcsolatos elvárásainak kielégítése

18. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják meg egy Európai Kutatói Nyugdíjlap létrehozásának lehetőségét, tekintet nélkül a kutatási szerződés időtartamára;

19. emlékeztet, hogy a tagállamok csak a kutatók, a nemzeti kutatóintézetek és az érintettek kutatási politikába való bevonása révén dolgozhatják ki az átfogó európai partnerséghez elvezető átfogó nemzeti cselekvési tervet;

Vonzó foglalkoztatási feltételek és munkakörülmények

20. felhívja a tagállamokat és az állami kutatóintézeteket, hogy biztosítsanak megfelelő háttérszolgáltatásokat a más országból érkező kutatók számára, beleértve a lakhatáshoz, iskolákhoz és óvodákhoz való hozzáférés biztosítását is; úgy véli, hogy e szolgáltatásokat a kutatók toborzásával foglalkozó valamennyi honlapon reklámozni kell;

21. rugalmasabb munkakörülmények kialakítását kéri úgy a női mint a férfi kutatók esetében annak érdekében, hogy össze tudják egyeztetni szakmai és magánéletüket, és felszólít a fizetések nemi alapon történő különbözőségének felszámolására;

22. felhívja a tagállamokat, hogy fogadjanak el olyan intézkedéseket, amelyek megkönnyítik a családok egyesítését olyan esetekben, amikor mindkét házastárs kutató;

23. sürgeti a tagállamokat, hogy az EU-n belüli agyelszívás elkerülése érdekében jobban használják ki az említett „Emberek” egyedi program támogatási rendszere által kínált lehetőségeket; felhívja a tagállamokat, hogy a fizetések növelésével vagy egyéb juttatásokkal tegyék vonzóbbá a kutatók számára az anyaintézményükbe való visszatérést, biztosítva, hogy a mobilitási időszakukhoz hasonló gazdasági körülmények között élhessenek;

24. felhívja a tagállamokat és az állami kutatóintézeteket, hogy a kutatók munkaerőpiacának versenyzőbbé és az intézményi keretektől függetlenebbé tétele érdekében végrehajtott reformok támogatásával segítsék elő a kutatói karriereket; úgy véli, hogy a kinevezéskor lehetőséget kell biztosítani a kutatók számára a külföldi oktatási intézményben töltött kutatási idő elismertetésére;

25. aggodalmát fejezi ki a tapasztalt vagy szakmai pályafutásuk végéhez közeledő kutatók szerződéseire vonatkozó ajánlatok rugalmasságának hiánya miatt, ami akadályozza mobilitásukat, továbbá gátolja a tudás és a tapasztalat megfelelő cseréjét; sajnálattal veszi tudomásul, hogy a magánszférában időnként hiányoznak a közszférához hasonló személyzeti gyakorlatok;

26. felhívja a tagállamokat, hogy megfelelő háttérszolgáltatások, elsősorban nemzeti kapcsolattartó pontok biztosításával könnyítsék meg a 7. kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogramban (2007–2013) ⁽¹⁾ való részvételt, hogy jobban ki lehessen használni a társfinanszírozásban rejlő lehetőségeket;

27. felhívja a tagállamokat és az állami kutatóintézeteket, hogy ösztönözzék a mobilitást, például azáltal, hogy a mobilitást jelentős előnynek tekintik a kinevezésnél, vagy például a kutatók szakmai előmenetelének támogatásával, miután hazatérnek más tagállamokból;

28. úgy véli, hogy a tagállamoknak a minőségi munkahelyek létrehozása érdekében az alapvető etikai elveknek és az Európai Unió alapjogi chartájának megfelelően továbbra is növelniük kell kutatási célú költségvetési eszközeiket;

⁽¹⁾ HL L 412., 2006.12.30., 1. o.

2009. március 12., csütörtök

Az európai kutatók képzésének, készségeinek és tapasztalatainak fejlesztése

29. bátorítja a tagállamokat, hogy a magán- és az állami szektor közötti mobilitás fokozása érdekében az üzleti életben ismerjék el értéküként a kutatói tapasztalatot a szakmai előmenetel során;
30. felhívja a tagállamokat, hogy fektessenek be az alkalmazott kutatásba, szorosabb együttműködést biztosítva az egyetemek, a kutatási intézmények és a magánszektor között;
31. sürgeti a tagállamokat, hogy javítsák a fiatal kutatók karrierlehetőségeit, többek között növeljék a támogatásokat, és az elért eredményektől – például az innovációs kapacitástól, céges szakmai gyakorlatoktól stb. –, és ne a senioritástól tegyék függővé a szakmai előmenetelt;
32. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tekintsék át a PhD-hallgatók jogállását a tagállamokban annak megvizsgálása érdekében, hogy be lehet-e vezetni az egységes PhD-hallgatói jogállást a tagállamok foglalkoztatási jogszabályaiban;
33. sürgeti a tagállamokat, hogy például interdiszciplináris képzések és a tudományágak közötti mobilitás elismerése révén javítsák a fiatal kutatók karrierkilátásait;
34. felhívja a tagállamokat, hogy mozdítsák elő az innovációt azáltal, hogy elősegítik a szenior kutatók tudományterületek közötti, multidiszciplináris és nemzetközi mobilitását, többek között ezzel is hozzájárulva a fiatal kutatók képzésének fejlesztéséhez;
35. határozottan javasolja a kutatók fokozottabb képzését karrierjük során annak érdekében, hogy javítani lehessen foglalkoztathatósági és előmeneteli lehetőségeiket;
36. hangsúlyozza, hogy a tudásalapú társadalomban a kiemelkedő kutatási eredmények alapjait az iskolákban teremtik meg; ezért kéri a tagállamokat, hogy tartsák be az oktatás kapcsán tett költségvetési ígéreteiket;
37. felhívja a Tanácsot, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy helyezzenek nagyobb hangsúlyt a tudományos kutatásokra az általános költségvetésben, összhangban azzal a vállalással, amely szerint 2010-re átlagosan 3 %-os növekedést, illetve 600 000 új kutató képzését kell elérni;
38. hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kellene szentelni a doktori képzésben részt vevő diákoknak, mivel általában ők jelentik a kutatói pályafutás legelső állomását; a fiatal kutatók – különösen a kiválósági hálózatokon belüli – mobilitása növelné annak lehetőségét, hogy hozzájáruljanak az európai kutatás fejlődéséhez;
39. sürgeti a tagállamokat, hogy a kutatók és menedzserek tudományos közösségek és az üzleti élet közötti mobilitásának támogatása révén – például a franciaországi „Conventions Industrielles de Formation par la Recherche” (CIFRE) rendszerhez hasonlóan – ösztönözzék nagyobb mértékben a két rendszer közötti kapcsolatokat;
40. úgy véli, hogy a vonatkozó uniós felsőoktatási programok keretében a kutatásra összpontosító csereprogramok fokozása a jövő európai kutatóinak nemzedékeit készíti majd fel, és dinamikusabbá teszi a kutatási ágazatot;

*

* *

41. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.